

الهدى

س ١ ١٣٣٠

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

ديني، علمي، ادبي، سياسي هفته لق مجموعة اسلاميه در

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

صاحب و مدير مسئول : ع . اشرف اديب

جلد ٢ - ٩

٢٥ تشرين اول ١٣٢٨

پنجشنبه

٢٨ ذى القعدة ١٣٣٠

عدد ٢٦ - ٢١٨

فینکه لیلرک جبل طارقدن کچهرک امید برونی طولاشمق شرطیه آفریقایی دور ایتش اولدقلری ظن ایدیلیور . هر حالده اوزمانلرده بروحشت زار جهالت اولان یونانستان قدیمه ایلك جرثومه عرفانی آتالرک فینکه اقوامی اولدینی محققدر .

فینکه لیلر ، مصریلرله کلدانیلرک هیهروغلیف ، هیه راتیک وخط میخیلرنده کی مشکلاتی برطرف ایدرک کندیلرینه مخصوص ریازی ایجادینه موفق اولمشلردی .

فینکه لیلرک الفبائی صوتی ویکرمی ایکی حرفدن مرکبیدی . بوکونکی اقوام مدنییه الفبالیلرک اساسی فینکه الفبائی اولدینی شهه سزدر .

فلسطین طرفلرنده ساکن اولان عبرانیلر ایسه فکر وحدانیت لمعلریله جهان کفر و صنم برستی بی ظلمات کشفیدن قورتارمغه چاشمشلر ایدی .

کوریلورکه قدیم سوریه فکر الوهیت و فکر مدنیتک اول ششعه نثار تولد اولدینی بر بقعه لطیفه در .

خیلی زمانلر آتوریلرک ، بابیلرک ، عبرانیلرک جدالکاهی اولان سوریه ؛ کیخسرو زماننده قسماً ایرانیلرک زیر استیلاسنه کچمشدر .

ما کدونیاالی اسکندر ، مدهش بر قاصیرغه کی اوروپادن آسیایه کچهرک دارا حکومتته خاتمه ویردیکی زمان سوریه بی ده استیلا ایلشدی .

برقاصیرغه قدر جهانی صارصان اسکندرینه برصرصر قدرپادار اوله بیلمش ، وفاتی متعاقب قوماندانلری ارسنده ظهور ایدن جدال حکومتده سوریه قطعسی ده سلفکیلرک ید ادارهسنه کچمشدی .

سلفکیلرک زمان حکومتده سوریه ده آثار عمران و ترقی یوز کوسترمش ایسه ده میلاددن (۶۴) سنه اول رومایلرک مدهش و مخرب هجوملری بو حکومتی محو و سوریه بی بر خرابه زاره چورمشدر .

رومایلر زماننده ایدی که حضرت عیسی نسر دینه باشلامش وارض فلسطینده خرسیدانلغک ایلك جرثومهلری بو صورتله آتیلمشدر .

مدالی : م . شمس الدین

اجتماعی

مملکتیز و مملکتیز :

اصلاح عرق

محیطی حسن محاکمهیه موفق اوله بیسلدیکم آندن بری ملتیم حقدنه اعماق قلبمده براندیشه آتشین اولوب قلمش دوشونجه لر صوک برقاچ کون ظرفنده یکی برنفضحه الله آله ولندی .

بوراده وجدانلری یاقان سیاسیات احتراصلرندن بحث ایدم جک دکلم ؛ بوراده مملکتتمزی قاووران مرض اخلاقی دن بحث ایله مکده جسامتم یوق . لکن بردوققور اولمایدیم حالده کچلرده بدبخت آناتولی ، نک اولادینی صحت و متانتله بویوتمش و بویله شهر تشهار

حاز براقلم ایسه بالعکس انسانه رخاوت کتیرر ، میل ذوق و عطالت تولید ایدر . طاغلق یرلرده یاشایانلر سکوتی ، نباتکار و قناعتکار اولورلر . اوولرده پرور شیاب اولانلرغایت شن ، آطه لرده وسوا حلد مسکون اولانلر ایسه جسور و فعال اولورلر .

تاریخ تمدن تدقیق ایدیلرکن اقوامک قابلیت و تکامل مدنیسی خصوصنده تأثیرات محیطیه نک یک مهم برعامل اولدینی اعتراف ایتهمک ممکن اوله منر .

سوریه نک اهالی قدیمه سی حقدنه تاریخ زه قطعی و صریح معلومات ویرمییور . سوریه ده دائر معلومات تاریخی بی - کشف ایدیلن آثار عتیقه هنوز یک نقصان و غیرکافی اولدیغدن - آنجق کتب عبرانیه ده بوله بیلیورز . فقط ، آثار عبرانیه نک ابالب برداستان اساطیر اولدقلری ده اونوتماق ایجاب ایدر .

مورخینک تخمیننه نظراً میلاد عیسی دن اول یکرمنجی و اون بشنجی عصرلر آرسنده آسیا طاغلرندن غربه طوغری آقین ایدن قبائل آرسنده سوریه لیلرک منسوب اولدقلری اقوام سامیه ده بولنیورمش . تاریخ ، ملل قدیمه دن بابیلر ، آتوریلر ، فینکه لیلر ، عبرانیلر و مصریلرله اقوام حاضرهدن یهودیلر ، سوریه لیلر و عبریلری اقوام سامیه میانته ادخال ایدیور .

سوریه ازمئه قدیمه دن بری یک چوق ملتیک جدالکاه مهاجماتی اولدینی جهتله خارجدن اورالره قوشان قوملرک اهالی اصلیه ایله تصالبلری ، سوریه خلقنک سجایای عرقیه لر نجه تحولات مهمه یه سبب اولمشدر .

بو حال تدقیق انساب خصوصنده یک چوق مشکلاتی داعی اولمده در . قدیماً سوریه نک شمال طرفلرنده سریانیلر ، فلسطین جهتلرنده ایسه اولا عمالقه و بده عبرانیلرک یرلشمش اولدقلری محققات تاریخیه دندر .

سریانیلرله عبرانیلرک اشغال ایتدکلری محللر آرسنده کی اراضی ده ایسه فینکه لیلرک مسکون اولدقلری معلومدر . شرقده مدنیت قدیمه اساسلرینک کلدانیلر ، فینکه لیلر و آتوریلر طرفدن آتیامش اولدینی محققدر .

فی الحقیقه بشریت ، جهانده حکمفرما بر قدرت عظیمه نک موجودیتی ایلك اول بورالرده حس ایتش ، اجرامک حرکاتی بو یرلردن ترصد ایتش ، ادبیاتک ایلك سانجه لرینی بواقلملرده طویمش ، اوسانجه لری بزه قدر نقل ایتدیره جک اصوللری ، حروف و اشکالی ینه بودیارلرده کشف ایتش ، تاریخک ، هیئتک ، ریاضیاتک اساسلرینی بومکتلرده وضع و تأسیس ایلشددر . قدیم آسیا ، مهد بشریت اولدینی کی عینی زمانده علوم و مدنیتک ده خواجه اولینی در .

فینکه لیلرک ترقیات بحریه خصوصنده کوسترمش اولدقلری موفقیات صیدا و صور شهرلرندن چیقاریلان آثار قدیمه بوکون بزه وله بخش اوله جق قدر معظم و مصنعدر .

اولان شرائط اجتماعیه نك تدقیق و تدقیق در . بو ذات حقیقی بر پدر ، حقیقی بر والده کبی ، یالکز ثروت فکریه سنی بو مقصدہ فدا ایله قناعت ایتمه یه رک ثروت مادیه سنک بویوک بر قسمی ده ترک ایله مش ، و بو وجهله انکلیم ملتک شرفی ، سعادت ، عظمتی اوغریبنه بویوک بر نام بر اقا ش دره . متوفی نك تأسیس ایتمدیکی مؤسسہ صلاحی بر چوق غزته لرده کوریلوب بیلندیکی وجهله (اوزه نیق) جمعیتی تسمیه ایتمه سنک سببندن صرف نظر بو کون لوندردده بر مؤسسہ خیریه اولدیغنی هر کس بیلیر ؛ بنده هر کس کبی بو مؤسسہ نك مقصدنی ، غایه سنی او قودنیغ زمان ساده جه کولمش ایدم ؛ لکن اوراده چالیشان عالی ناصیه لری ، باییلان ایشی ، فدا کار انکلیم قادیلری کوردیکم زمان - بد اندیشلیکمه رغماً - دیدم که : (اوت ، انکلتره یه اک نافع ایش ، انکلتره نك اک نافع تبعات فیه سی بوراده بایلیور .)

بناءً علیه : ملتک ، حتی بشریتک بو کبی مؤسسات مهمه یه قارشی استحقاقاً او موز سیلکمهرینه تعجب ایتمک ایجاب ایتمز . بزنی ایقناظ ایچین فلا کتیرک تمثال معینلری لازم در ؛ تینایق بآتمالی که تخلیصیه صندا - لارینک لزومی آ کلاشلین ، بر انکلتره نك اردوسی شوکتی ، شرفی محافظه یه غیر کافی بولندیغنی بینمزه قویق ایچین ایجاب ایلر که بزترانسوال محاربه سی آچیلین !

« ملتزده کی شو قیدسزلغه قارشی بویاکی فلاکتی مثال کتیردیکم دن دولای جداً متأفم ؛ لکن ده موقراتیق اولان مملکتلرده - بالخاصه بزم انکلتره ده - بر فلاکت اولدیعی بونلری بر مثال کتیرمک وسببی اوله رق « آه ، ایشته رجال حکومتزک نظر دفته آله جنی مسئله ؛ « جمله سنی علاوه ایتمک عادت اولمش در . مؤسسہ مذ کوره بو ذلت تشبکانه بی بر طرفه آتیور ، انکلیم ملتته باغیر - یورکه : « بومسئله یالکز رجال حکومتک نظر دفته آله جنی بر مسئله ، دکل ، بوتون افراد ملتک هر ساعت و هر دقیقه نظر دفته آله جنی بر مسئله ، حصواته کنیدیسنک چالیشه جنی بر غایه در ! بو غایه ایسه بویوک کوچوک ال برلکی ایله ملتک تمامیت صحیه سنی ، متانت ملیه بی محافظه چالیشه مقده وظیفه دار اولمق دن عبارت در . بروفه سیور (پیه رسین) دیورکه :

« تمیل طاشی آنجق بودر . و آنجق بو تمیل طاشی اوزرینه درکه : بر ملت بنا اولنه بیلدیکی کبی ، او ملتک بر زمان تأسیس ایله دیکی ایمپراطورلق محافظه اولنه بیلیر . . . »

فی الحقیقه بروفه سیور (پیه رسین) ک مساعیسنه و مواعیدینه قارشی عدم اعتماد ایله ، بداندیشی ایله متحسس اولانلر شبهه سز ناپولیونک مشهور سؤالی صوراجقاردر : « بو بروفه سیور پیه رسین بو آنه قدر نه یاپدی ؟ و ایشله دیکی معدن نه در ؟ »

اولا ایشله نیلین معدنه عائد برسوز : او معدن بوتون بزدن عبارتز . هر بویوک مکتب ، هر خسته خانه ، هر بیمارخانه ، هر محبس ، هر مجمع و مساعی ، هر عایله و هر فرد بومعدنی تشکیک ایدیور . . . قیصه جه سی ،

اولمش کوشه لرندن کچرکن آرسلان کبی اسلام عنصرینک دوشمش اولدیغنی « ذات صحیه » بی آغلا یاجق حاله کتیردی . « زیبک کبی » تعبییری بلذ قامت مردلر ، درست انداملر ، سرباز شخصیتلر ایچین ایجاد ایتمدیرن اقلیملرده ، یوردلرده اک منفور برجهاالت ، اک منفور خسته لقرنی « قدر عمومی » خانه کتیرمش ؛ آتمش یاشنده کی ردیف یوز باشیسنک یاشنده یکی نفر بر قدمدن فضله قیصه دورویور ؛ فرنگی اک عمومی ، بناءً علیه اک توحش ایدلمه ین خسته لق . او قدرکه : مبتلاسنه صوریورمده متوکل ولاقید « مایاسیل خسته لغنی ! » دیوب کچور . . . حابوکه : بولندیغ اسلام کویندن بر ساعت مسافه ده خرستیان وطنداشلرله منکون بر کوی ده وار ، مکتبلر ، کلبسالر ، متین فکری ، اهالی یه رهبرک ایدن - حتی آروپا دارالفنونلرنده تحصیل ایش - کنج معلملر ، توانا یکتیلر ، مسعود ، زنکین ، جانلی بر محیط !

شو سوزلرم ایله بیلیمورم که : مجهول بریشی اعلام ایش اولمایورم ؛ بر چوق حیتلی قبلر ، مقتدر قلملر آناطولی نك بوحالندن مطبوعانده صیزلانندی ؛ روحلرمزه بر طلمم الم و اشتراک ایشله مک ایستهدی . لکن ، یازیق ! « کستانه نك چیقیدیغنی قابوغی بکنمه مه سی » حالت روحیه سنه کلش اولان قسم متفکر مزده قورقیورم که : بنم کبی قابا قابا سویله یلری بیله آکلایاجق روش تحسس یوق .

بن شو سطرلری یازارکن او کده بویوک انکلیم ملتک ، او ملتندن بر جزء حیتمند و متفکرک نمونه تشبیه دورویور . احوال صحیه سی بزدن یوز دفعه فضله اولان ، کویلیلری بزم کویلیلمزک یاننده بروفه سیور کچنه بیله جک قدر کنیدیلری قورویو بیسان ، حکومت طرفندن بزم عقلمزه کلمه یه جک وسائط و مؤسسات صحیه ایله قورونیلان بوملت ایچنده شو یله بر مؤسسہ وار ؛ ظن ایدرم که حقیقی وطنپرور عثمانلیلر بونی - بر عبرت اولمق اوزره - کورمکی هیچ اولمازسه - بدیعه صنعت عد اولنان - « جم » غزته نی او قومقدن فضله زحمت عد ایتمزلر .

انکلیم متفکرینندن « هه نری - فورمه ن » دیورکه :

« بو کون انکلتره بر اتحار ملی ، بر « قتل نفس جنسی » موا - جهه سنده بولیمور . ۱۸۷۷ سنه سندن بری مقدار تولد بر نسبت مده شه ایله دوشیور ، بناءً علیه بر چاره ایسته یوروز . قوله ده کی نوبیجی بویله باغیر یور ؛ سبب سالف و انکلیم عرقنک افریقایی جنوبی حرینده دوچار اولدیغنی فلاکتلر [۱] مسئله نك بوتون اهمیتیه نظر دفته آلیناسنی ایجاب ایتمدیور ! بو احواله قارشی وسائط و تدابیر حاضره طیبه نك عدم کفایتنی حس ایدن متوفی (سه فرانسیس - غلتین) بر - تعیر جائز ایسه - یکی « فن اطفال » تدوین ایش دی و شو یله تعریف ایدیوردی : (عرق مستقبلك صلاحی یا خود سقوط و انقراض صحیه سنی موجب

[۱] زوالی آناطولی ! ینلر ، آرنان و دوللر ، بالفانلرده قار ، یا غمور آلتنده مسیبلرینک یاقه سنه حضور الوهیتده صارلمق اوزره شهید کیدن یکتیلر ! . . .

سن و بن ! بشریت وبالطبع بوکا داخل انکلتزه بشریتی دوشونجه .
لرده داخل !

پروفه سورک نظر دقتی بر قاج سنه اول (بره دفورد) سمتنده کی
عائله لرده نسبت تولید و یا مقدار تولدک تنزله جلب ایدمش ایدی .
پروفه سور دیورکه : بوسمتده آلمش سنه اول هر متاهل قادین
وسطی درت سنه ده برچوجق دوغوریرکن شیمدی اون سنه ده بر
دوغوریور ایتمش . آجیق حساب ایله صوک آلمش سنه ظرفنده نسبت
تولد نصفه ایتمش . بوراده خریطه ایله ، ستاستیق ایله پروفه سورک
ومعیتده کی حیثی ذواتک واصل اولدقلمی نتایج مؤلمه بی حکایه به
حاجت یوق .. »

محرر تناقص نفوسه عائد ، مع مافیه طبیعی انکلتزه عائد بعض
معلومات احصایه ویردکن صوکره مختلف شهرلرده کی عمله حیانتک
بوکا اولان تأثیراتی ، عمله نه جیه ایله حدیده حقنده انکلتزه پارلمنتوسنده
بیان افکار ایدن محب بشریت ذواتی ذکر ایدیور .

غریب در ، پروفه سور (بیه رسین) عمله نک اختیارلغنده حکومت
طرفندن کوره جکی معاونته عائد قانون ایچین ، اعتراضاً دیورکه :
عمله نک محتاج معاونت اولدینی زمان اصل چوجقلمیکنک هنوز کنج
بولدینی ، معیشت و تحصیلنک پدر بویوننه بار اولدینی زمانلردر .
یوقسه ذاتاً رهین زوال اولان ابون چوجقلمیکنی تحصیلسز ، جاهل ،
چاقین ، عیاش بویوتدکن و جمعیت بشریه به بر طاقم اعضای مضره
یادکار ایله دکن صوکره ایدیان اعانه نک نه فائده سی اولور ؟

ینه پروفه سور تدقیقاتنه مستنداً دیورکه : « ابونک ایلك
وایکنجی چوجقلمی مطلقاً دیگر لرندن جیلینز ، خصوصیه خسته لغه
مستعد بولنیورلر ؛ عجبا نیچین ؟ عجبا بابا و آنانک جرائم صحیبه سی
بوزوالیلرهمی اصابت ایدیور ؟ فی الحقیقه ایلك چوجقلمی ایچنده
داهیلر ، بویوک مزیتلر یوق دکل در ؛ یالکنز بدنی خسته لقلر ایلك
اولدلره دهها زیاده مسلط . مثلاً ورمی نظر دقته آیرسه ق برنجی
چوجقلمی ایکنجی چوجغه نظراً ایکی مثلی معروض تأثر بولدق .
یعنی ملحوظ اولان ۶۶ احتمال قارشى ۱۱۲ کوریلدی . صوکره
ایکنجی چوجقلمی ملحوظ ۶۴ احتمال قارشى ۸۰ چیقدی . ینه
غریب دکل درکه : ایکنجی چوجقلمی صوکره ارقام مهم بر تخالف
عرض ایدیور ، حساباً تمزه نظراً ۵۸ احتمال بیسلیکنمز اوچنجی
چوجقلمی ده آنجق ۴۰ بولدق . تدقیقاتمز بزی برعائله نک ۶ نجی چوجقلمی
سوق ایله دیکی زمان ۳۲ احتمال واردی ؛ بالفعل و بالتجربه بولدیغمز
استعداد تورم آنجق ۱۲ چیقدی .

تدقیقات متادیه و منتظمه من شامل اولدینی محیط وسیعده بزی
جنائی ، جنتی ، وسائر امراض اخلاقیه خصوصنده مهم نتایج
ایصال ایتدی . عادتا آکلادق که : بزم یری مصالرننده دائماً
کوچوک برنسک مظهر مظفریت اولماسی [۱] خیال شاعرندن عبارت
[۱] غریب دیعه به حکم شایان دقتیرکه بزم مصالرمنده « بر پادشاهک

دکل در . بوسبوتون یکی بر « علم حیات » فی اثبات ایدیورکه : بویوک
قردلرک کوچوک قردشله قارشى امید موفقیتی یوق در ...
پروفه سور ، حتی بزده کال صمیمیتله عائد ایسه ده ، تشریحی
شیمدیلك ایجاب ایله مه به جک برچوق مباحث درمیانندن صوکره یالکنز
انکلیزلره دکل ، بزده عبرت اولق لازم کانی شو معلوم سوزلمی علاوه
ایدیور :

« فنک اثبات ایتدیکی وجهه ابونک ضعفیتی ، جنتی ، تمایلات
اخلاقیه سی چوجقلمی سرایت ایتدیکی کبی صحت و متان وجودیده
توارث ایدر ؛ ویدرلرک ، والده لرک خطالرنک جزالرنی حقیقتاً چو-
جقلمی ، چوجقلمی چوجقلمی ، چکر ! »

« فی الحقیقه حکومتنک حسن نیتدن امین اوله بیلیرز ، آنجق شوده
معلوم درکه : حکومتلر ای اولدینی حالده بیله آنجق بعض حیوانات
اهلیه نک بالنسبه استراحتی تأمین ایده بیلیر . بز ، ملت ، عزت نفسمز
بیلیمه لی وکندی کندی لک دوای دردنی بولمالی بز ! فلا کتک بویوک معلول
صحی و اخلاقی ابونک بوعلتلرنی انسال حاضره و آتیله ده نشرایتمه لری
و عائللرنی خلق ایله ملری در . بو نتشارالم قیودمز نظر آ نسل حاضرده
یوزده یکریمی بش نسبتده ؛ لکن چوجقلمی مزده یوزده الهی اوله جق ؛
او حالده شیمدین یوزده یکریمی بشی بر فکر اصلاح ایله تعقیب ایتمک
کر کرمی ؟ »

یوقاری ده سویله دیکمز کبی مسئله اصلیه ، قسم متفکرمز
انکلیزلر کبی برملنک نصل دوشوندیکنه وکندی کندیسنی آبرامق-
ده کی سعینک بزده برعبرت تشکیل ایتمه سنه موقوف .

اونلر بویله چالیشیرسه بز بدبخت عثمانلیر ، جبهه مسئولیتمزده
فرنگیدن دوکیان میلیونلرجه قردشلمز دوران بوهیت ظافله ، الله
اینانیورسه ق حضور الهی ده ، اینانما پورسه ق حضور طبیعت و بشریتده
نصل حجابسز دور یورز بیلیم ؟
حسن تحسین

عثمانلیر ، زهیرانیورز .

شو بولدیغمز درکه سفالته بزی دوشورن اسباب پک چوقدر .
اوقدر چوقکه انسان ، تشریح آلام ایچون هانکیسندن باشلايه جفتی
بیله میور ...

بوکون بزی ، طوپلریله ، تفکریله لرزه دار ؛ اختراعلریله ،
کشفلریله واله وحیران براقان عالم مدنیت : « برملنک اخلاقی ،
اوملنک ناظم ترقیاتیدر . « دیور ، وبوسوزیله ده ، پک بیسوک بر
حقیقتی میدانه قویه رق بزلره ؛ علمجه ، فنجه ، اونلردن پک کیری
قالان عثمانلیرله رچاره فوز وفلاح کوسترمش اولویور .

فی الحقیقه ، مدھش برسقوط اخلاقی به اوضرادق ، هرذلرو
اوج اوغلی وارمش ... « دیه باشلار ومثلاً هبسی یدی باشلی اژدری اولدیبرمه
کیدر ، آنجق اک کوچکی فطانت وشجاعیله موفق اولور .